

UTSIRA KONTROLLUTVALG

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Dato: fredag 4. november 2016
Tid: kl 12.30
Sted: Siratun

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller
mobiltlf. 95 98 69 79/77 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er.
Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt.

Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt.

Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen er invitert/innkalt til å møte under kontrollutvalgsmøtet.

Sakliste:

- 13/16 Godkjenning av protokoll 09.09.16
- 14/16 Revisjonsplan Utsira kommune 2016
- 15/16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
- 16/16 Møteplan 2017
- 17/16 Referat- og orienteringssaker 04.11.16

Eventuelt

Utsira/Aksdal, 27.10.16

Lodvar Mathiassen (sign.)
Kontrollutvalgsleder

Toril Hallsjø
utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor/Deloitte as (møte- og talerett)
Rådmann (invitert/innkalt)
Varamedlemmer (til orientering, med mindre de er innkalt)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	04.11.16	13/16
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL 09.09.16

Vedlegg: Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 09.09.16

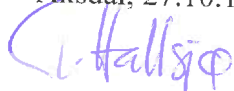
Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 09.09.16. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt kommunen til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokollen fra møte i kontrollutvalget 09.09.16 godkjennes.

Aksdal, 27.10.16

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

UTSIRA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Fredag 9. september 2016 ble det avholdt møte i Utsira kontrollutvalg under ledelse av leder Lodvar Mathiassen.

MØTESTED:	Siratun, studierommet
MØTESTART/MØTESLUTT:	kl.12.40 – kl. 14.20
MØTENDE MEDLEMMER:	Lodvar Mathiassen (BL), Elisabeth Austrheim (FL) og Vibeke Thomassen (BL)
MØTENDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Utvalgssekretær/daglig leder Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Revisor Øyvind Thorkildsen, Deloitte AS
ANDRE SOM MØTTE:	Rådmann Bjørn Aadnesen t.o.m. sak 11/16 Drift- og utviklingssjef Arvid Helgesen i sak 7/16
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Utvalget ble enig om å behandle sak 7/16 som første sak, deretter sakene 10 og 11/16, og så de øvrige.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 5/16 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.05.16

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møte i kontrollutvalget 27.05.16 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen. Utvalget sluttet seg til innstillingen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Protokollen fra møte i kontrollutvalget 27.05.16 godkjennes.

SAK 6/16 REVISORS UAVHENGIGHETSERKLÆRING 2016

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæring for 2016 fra oppdragsansvarlig revisor Else Holst-Larsen, Deloitte AS til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Utvalgssekretær viste til at denne saken kom hvert år. Revisor Øyvind Thorkildsen presenterte seg, og er en del av revisjonsteamet. Plan for revisjonsarbeidet vil bli lagt fram i neste møte. Utvalget hadde ingen merknader til erklæringen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Utsira kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæring for 2016 fra oppdragsansvarlig revisor Else Holst-Larsen, Deloitte AS til orientering.

SAK 7/16 ORENTERING OM VA-PROSJEKTER

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg tar dokumentasjon om VA- prosjekt og rådmannens redegjørelse om tidligere års VA-prosjekter til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Sekretær viste til reglene om inhabilitet i kommunelovens § 40 pkt. 3, jfr. Fvl § 6 a og b, når noen er «part» eller «i slekt med en part». Utvalget ville ha orientering først og evt. ta stilling til inhabilitetsspørsmålet, dersom det ble framsatt ønske om å endre innstilling.

Drift- og utviklingssjef Arvid Helgesen orienterte om VA-prosjekt VA Skare 2014 spesielt, og om VA-utbygging i 2007 Nordevågen- Bølgen 2010 og kloakkarbeidene i sør i 2008/2009. Dette ble også vist oversikt over rørsystem/traséer på kart via skjerm.

Prosjektet i 2014 har vært det største i kommunen til nå. Planlegging ble utført av Ing. John Alvseike og arbeidet utført av Vassbakk & Stol AS. I løpet av prosjektet ble fem vannlekkasjer reparert og utført tilleggsarbeider, da det er mye uforutsett som dukker opp underveis ved graving under jorda.

Kommunen har altfor mye vannlekkasjer som skulle vært sanert. Som alle andre kommuner er det mye etterslep på dette feltet, men Utsira har mye glemt historikk, da tidligere nedlegging av rør ikke ble nedtegnet på kart før 20 år i etterkant. Nok og rent vann er den aller viktigste samfunnsoppgaven og må prioriteres framover. Neste trinn er ny trasé fra vannverket, da mange er koblet direkte på hovedledningen. Øysamfunnet er avhengig av skjønnsmidler fra fylkesmannen for å klare dette økonomisk. Målinger av vannet blir utført jevnlig.

Dokumentasjon som utvalget ba om siste møte var oversendt 22.08.16. Utvalgsleder etterlyste kopi av vedtak fra 1989 om innføring av tilknytningsavgift. Driftssjefen lovet å sende utvalget kopi av forskriftene. Disse ble vedtatt av hovedutvalg, formannskap og kommunestyret i møtet 20.02.89, sak 27/89 «Forslag til retningslinjer vedr. kloakk og vanntilkopling».

Utvalget stilte spørsmål og kom med kommentarer underveis. Både administrasjon og utvalg var enig i at ved legging av ny ledningsnett bør det bestrebes på at disse legges i veiskulder og ikke over jorde eller eiendom.

Utvalget var fornøyd med orienteringen. Utvalget så ikke grunn for å endre innstillingen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Utsira kontrollutvalg tar dokumentasjon om VA- prosjekt og rådmannens redegjørelse om tidligere års VA-prosjekter til orientering.

SAK 8/16 OPPFØLGING AV RAPPORT – SELSKAPSKONTROLL – HAUGALAND KRAFT AS

Sekretariatets innstilling:

Utsira kommunestyre tar tilbakemelding om oppfølging av Deloitte sin revisjonsrapport «Selskapskontroll – Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS» til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Sekretær orienterte om svar fra selskapet og svar fra andre kommuner. Utvalget hadde ingen merknader til oppfølgingen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16 og innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyre tar tilbakemelding om oppfølging av Deloitte sin revisjonsrapport «Selskapskontroll – Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark AS» til orientering.

SAK 9/16 BUDSJETT 2017 - KONTROLL OG TILSYN – KONTROLL-UTVALGETS FORSLAG

Sekretariatets innstilling:

Samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Utsira for 2017 er på **kr 325.000,-** eks mva fordelt på følgende:

KOSTRA føring Funksjon 1100	Ansvar	Tjeneste	Art	Beløp
Kontrollutvalgets egne utgifter	113	1103	10800- 11500	25.000
Kjøp av sekretærtjenester (HKS IKS)	113	1103	13750	100.000
Kjøp av rev.tjen. regnskap/forvaltn.(Deloitte AS)	113	1102	13700	200.000

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Sekretær gjorde rede for budsjettallene, herunder antatt ressurser til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Utvalget sluttet seg til framlegget.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 09.09.16 og innstilling til kommunestyret:

Samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Utsira for 2017 er på **kr 325.000,-** eks mva fordelt på følgende:

KOSTRA føring Funksjon 1100	Ansva r	Tjeneste	Art	Beløp
Kontrollutvalgets egne utgifter	113	1103	10800- 11500	25.000
Kjøp av sekretærtjenester (HKS IKS)	113	1103	13750	100.000
Kjøp av rev.tjen. regnskap/forvaltn.(Deloitte AS)	113	1102	13700	200.000

SAK 10/16 PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2020

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg slutter seg til utkast til Plan for selskapskontroll 2016-2020 med følgende endringer/ prioriteringer:

Sekretariatet sørger for at oppdatert plan med endringer og prioriteringer er den planen som videresendes til kommunestyret for sluttbehandling.

Utsira kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016-2020 slik den foreligger.

Gjeldende retningslinjer for selskapskontroll i Utsira kommune videreføres.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planperioden, dvs. oppdatere og justere planen ved behov.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Sekretær redegjorde for bakgrunn for forslag til plan og de aktuelle selskapene. Rådmannen gjorde oppmerksom på at Utsira kommune ikke er medeier i Karmsund Havn IKS. Rådmannen viste til at Haugesund og Utsira er de to kommunene som har avtale om bistand til næringsutvikling, men at etter hans syn fikk ikke Utsira den hjelp de trengte. Han vurderte om de skulle trekke seg ut fra denne avtalen og heller kjøpe slike tjenester fra andre.

Utvalget drøftet forslag til selskap og kom fram til å sette opp Haugaland Vekst som nr. 1 og Krisesenter Vest som nr. 2. Begge prosjektene er samarbeidsprosjekter med andre kommuner og utvalget er bare med etter invitasjon fra andre.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Utsira kontrollutvalg slutter seg til utkast til Plan for selskapskontroll 2016-2020 med følgende prioritering:

- 1. Haugaland Vekst IKS*
- 2. Krisesenter Vest IKS*

Sekretariatet sørger for at oppdatert plan med endringer og prioriteringer er den planen som videresendes til kommunestyret for sluttbehandling.

og innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyre vedtar Plan for selskapskontroll for perioden 2016-2020 slik den foreligger.

Gjeldende retningslinjer for selskapskontroll i Utsira kommune videreføres.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planperioden, dvs oppdatere og justere planen ved behov.

SAK 11/16 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2020

Sekretariatets innstilling:

Utvalget ønsker at følgende prosjekt skal inngå i Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020:

.....

.....

Sekretariatet sørger for at oppdatert plan med endringer og prioriteringer er den planen som videresendes til kommunestyret for sluttbehandling.

Utsira kommunestyre vedtar framlagt Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020 slik den foreligger.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planperioden, dvs oppdatere og justere planen ved behov.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Sekretær redegjorde for bakgrunn for utkast til plan og hvorfor det ikke var engasjert revisor til å lage en overordnet analyse. Det var i saksframlegget listet opp ulike forslag til prosjekt og de prosjektene som kontrollutvalgene i nabokommunene har valgt ut. Utvalget var usikre på valg av prosjekt.

Ut fra dagens budsjetttramme vil det trolig bare være nok midler til ett til to prosjekt i løpet av de neste fire år. Det er da ekstra viktig å finne prosjekt som kan gi grunnlag for forbedring. Vannforsyningen ble nevnt som et mulig prosjekt. Utvalget følte de trengte mer tid på saken og ville ta saken opp igjen i neste møte. Planen må vedtas innen nyttår, da dette er lovbestemt.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Saken utsettes til neste møte.

SAK 12/16 REFERAT- OG ORIENTERINGSAKER 09.09.16

14. Statusoversikt pr. september 2016
15. Budsjettkontroll 1. halvår 2016 – sak til FSK 22.08.16 og KST 19.09.16
16. Underskrevet avtale om revisjonstjenester 2016-2020
17. Protokoll – Generalforsamling 20.06.16 – Rutebåten Utsira AS
18. Protokoll - Generalforsamling 06.06.16 – Haugaland Kraft AS
19. Protokoll - Havneråd 09.06.16 – Karmsund Havn IKS
20. Protokoll - Havneråd e-post 30.06.16 – sak 5/16 – justering av satsene for godtgjørelse
21. KS Bedrift – unntaksvis bruk av telefonmøte i interkommunale selskap

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16:

Utvalgssekretær gjorde greie for referatsakene. Utvalget hadde ingen merknader til referatsakene.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Referatsaker 14- 21 blir tatt til orientering

Møte nr. 2/16

Eventuelt

Ingen saker meldt eller tatt opp.

Neste møte

I følge møteplan er neste møte satt til **4. november** med møtestart kl. 12.30.

Utsira, 09.09.16

Lodvar Mathiassen (sign.)
Leder

Toril Hallsjø (sign.)
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	04.11.16	14/16
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

REVISJONSPLAN FOR REGNSKAPSÅRET 2016

Vedlegg: Revisjonsplan for Utsira kommune 2016 utarbeidet av Deloitte AS

Saksorientering:

Bakgrunn

Etter kommuneloven § 77, 4. ledd skal kontrollutvalget ”*påse at kommunens ... regnskaper blir revidert på betryggende måte*”. Tilsynet blir gjennomført ved at revisjonen rapporterer til kontrollutvalget om de ulike trinnene i revisjonsprosessen. Rapporteringen dekker både planlegging, gjennomføring og oppsummering av arbeidet.

I følge forskrift om revisjon § 4 og god kommunal revisjonsskikk, skal revisor hvert år utarbeide en plan for revisjon av regnskapet. Dette er et internt dokument som styrer det arbeidet revisor må gjøre for å kunne godkjenne regnskapet. Deloitte AS har utarbeidet en slik plan for Utsira kommune som følger vedlagt.

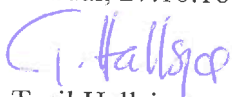
Vedlegget er et internt arbeidsdokument, men i følge revisor finner hun ingen grunn til at dette skal unntas offentlighet.

Revisor vil i tillegg gi en muntlig orientering til utvalget. Opplysninger som kan komme fram i møtet kan bli vurdert som unntatt offentlighet («tungtveiende offentlig interesse») og møtet kan bli lukket i henhold til offentleglova § 24 og kommuneloven § 31 nr 5, men dette skal også bli vurdert opp mot hensynet til mer-offentlighet, før eventuell lukking.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Utsira kontrollutvalg tar vedlagte revisjonsplan 2016 for regnskapsrevisjon og presentasjon fra oppdragsansvarlig revisor til orientering.

Aksdal, 27.10.16

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

Revisjonsplan Utsira kommune

VEDLEGG SAK

2016

116

Haugaland

Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 26.08.16

Journalført: 16/286/Ha

Arkivkode: 216

Område	Angrepsmåte	Ansvarlig	Tidspunkt
Planlegging og rapportering	Revisjonen har oppstartsmøte med økonomisjef og rådmann tidlig på høsten for å gå kort gjennom overordna planlegging, revisjonsprosessen og for informasjonsutveksling om eventuelle endringer. Revisor skal i etterkant av interim revisjonen informere kontrollutvalget i revisjonsrapport samt presentere i møte om eventuelle vesentlige funn.	Deloitte	Okt Nov-jan, avh av tidspkt for interimrev og for KU-møte
Rutiner	Vi vil gjennomføre risikovurderingshandlinger for å kartlegge og teste vesentlige rutiner i kommunen: • Kostnader/innkjøp • Lønn • Inntekter (SFO, egenbetaling institusjon, egenbetaling omsorgstjenester, gebyrer byggesaker) • Bankavstemming • Regnskapssystem • NAV - kommune Fokus her vil være på etablert intern kontroll, og vurdere hvorvidt den interne kontrollen er tilstrekkelig og hensiktsmessig til å forhindre feil i regnskapsrapporteringen.	Deloitte - interim revisjon	Okt/nov.
Kostnader	Detaljkontroll av kostnader Analytisk revisjon av lønnskostnader	Deloitte - interim revisjon	Gjennom året/ okt
Investeringer/finans	Påse at kommunen har vedtatt et finansforvaltningsreglement. Påse at finansforvaltningsreglementet følges.	Deloitte - interim revisjon	Okt/nov. Tertialvis Feb.-april
Mva.kompensasjon	Revisor skal foreta kontroll av hver termin for mva-kompensasjon før denne sendes inn og signeres. Økonomisjef skal derfor sende nødvendig dokumentasjon (tall i omsetningsoppgave og oversikt over alle transaksjoner for den aktuelle termin) til revisor senest fem dager før frist for signering. Frist for innsendelse er innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver termin, jfr Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. § 7. For 3. termin er fristen 31. august. Økonomisjef er ansvarlig for innsendelse og for å gi beskjed til Deloitte når oppgaven er klar til signering.	Økonomisjef og Deloitte Økonomisjef og Deloitte	Løpende

Revisjonsplan Utsira kommune 2016

Område	Angrepsmåte	Ansvarlig	Tidspunkt
Offisielt regnskap	Ved mottak av endelig regnskap for 2016, vil vi påse følgende: • Regnskapsmateriell mottas innen 15.02.17 (skal rapporteres kontrollutvalg) • Regnskapsoversikter henger sammen • Nødvendige noteopplysninger er utarbeidet • Avslutning av regnskapene er iht. forskrift • Avstemming av kretsløp er foretatt (Egenkapital, arbeidskapital og anleggsmidler/langsiktig gjeld) • Budsjettall stemmer med vedtatt budsjett • Korrekte tall medtatt i årsmeldingen • KOSTRA-rapportering korrekt foretatt Vi vil også foreta en analyse av regnskapstall mot budsjett og fjorårstall.	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Bank	• Bankavstemming	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Investeringer og utlån	• Verdssettelse og klassifisering av verdipapirer • Avkastning på verdipapirer • Utlån husbankmidler mm	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Fordringer	• Kundereskontro mot regnskap • Tap på krav (inkl. innbetalingskontroll) • Kreditsaldoer • Periodisering inntekter	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Forskuddsbetalte utgifter	• Avsetninger	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Driftsmidler	• Anleggsregister mot regnskap • Aktivering • Salg • Avskrivninger iht. regelverk • Gjennomgang prosjektrengskap	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april

Revisjonsplan Utsira kommune 2016

Område	Angrepsmåte	Ansvarlig	Tidspunkt
Påløpte utgifter	- Vurdere om kommunen har tilfredsstillende rutine for å identifisere avsetning for påløpte utgifter - Vurdere avsetningene som er gjort	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Leverandørgjeld	- Leverandørreskontro mot regnskap - Debetposter - Utbetalingskontroll - Saldoforespørsler	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Langsiktig gjeld	- Lån iht. låneavtale/bekreftelse fra långiver - Låneopptak er i samsvar med kommuneloven - Memoriakontoer (samsvar mellom opptak av lån, bruk av lån og bevegelse på konto for ubrukte lånemidler) - Rentekostnader - Avdrag iht. vektingsregel - Oversikt over garantier	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Egenkapital/fond	- Evt. bevegelser kontrolleres mot avsetninger og bruk i driftsregnskap og investeringsregnskap - Kapitalkonto	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Inntekter	- Analyse av inntekter - Skatteinntekter - Rammetilskudd	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Utgifter	- Analyse av utgifter - Periodisering iht. anordningsprinsippet - Selvkostregnskap	Deloitte - årsoppgjør	Feb. -april
Lønn	- Analyse av lønnskostnader - Kontrolloppstilling over innberettet beløp - Feriepenger - Pensjon - Skattetrekk - Arbeidsgiveravgift - Sykepengerefusjoner	Deloitte - årsoppgjør	Oktober Feb. -april

Revisjonsplan Utsira kommune 2016

Område	Angrepsmåte	Ansvarlig	Tidspunkt
Attestasjoner	Div. attestasjoner	Deloitte	Løpende
Revisjonsberetning	Revisor skal avgi revisjonsberetning senest 15. april, jfr Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 5.	Deloitte	Senest 15. april

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	09.09.16	11/16
Kontrollutvalget	04.11.16	15/16
Kommunestyret	29.11.16	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2020 – 2. GANGS Be

Vedlegg: Utkast til plan for forvaltningsrevisjon (uten prosjekt)

Bakgrunn:

Etter forskrift om kontrollutvalg § 10 har kontrollutvalget ansvaret for å utarbeide og oppdatere plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal, i følge loven, være basert på en overordnet analyse av kommunen sin virksomhet ut ifra en risiko- og vesentlighetsvurdering, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kontrollutvalget har frist til 31.12.16 med å vedta ny Plan for forvaltningsrevisjon for den inneværende kommunestyreperioden. Som en del av arbeidet med planen er viktig at kontrollutvalget ber om innspill både fra administrasjonen og fra politisk ledelse.

Den overordnede analysen skal være et verktøy – som sammen med kontrollutvalgets egne vurderinger skal legges til grunn for prioritering av aktuelle prosjekter i planen. Det er utvalget som prioriterer og vurderer de ulike risikoområdene og avgjør hvilke områder som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Det er ikke realistisk at planen inneholder mer enn fire prosjekter, da årlige budsjettmidler tilsier at det ikke kan bli gjennomført mer enn ett til to prosjekt i perioden.

Når kontrollutvalget ser seg ferdig med prioriteringene i planen vil den være klar for oversending til kommunestyret for sluttbehandling. Fristen er ifølge loven *senest innen utgangen av året*, dvs 31.12.16. Dette blir tolket slik at kommunestyret kan om nødvendig behandle saken på nyåret, så lenge utvalget har gjort sitt vedtak innen fristen. Slik prosessen er lagt opp til nå, vil planen kunne bli sendt til kommunestyret i høst.

Kommunestyremøtene i høst er satt til 19.09, 17.10, 29.11 og 19.12 (budsjettmøtet). Forrige forvaltningsrevisjonsplan ble vedtatt 13.12.12.

Planen skal vedtas av kommunestyret, men det kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. I tidligere planer er dette anbefalt og slik fullmakt er gitt. I løpet av fire år kan det komme behov for omprioritering av prosjektene.

Sekretariatet har som til hjelp til å finne aktuelt/aktuelle prosjekt tatt inn i saksframlegget prosjekter som nabokommunene har valgt som aktuelle prosjekt de neste fire år:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg (vedtatt av KST 19.09.16, sak 66/16):

1. *Håndtering av varslingssaker*
2. *Kommunens organisering av tilbudet for flyktninger*
3. *Kostnadseffektivitet innenfor helse- og omsorgssektoren*
4. *Offentlige innkjøp – etterlevelse av regelverk, rutiner og kompetanse*

De øvrige prosjektene er uprioriterte:

- *Effektivitet/kvalitet i rus- og psykisk helsetjeneste*
- *Kvalitet på opplæringen i grunnskolen*
- *Effektivitet og regelverksetterlevelse innenfor sosiale tjenester*
- *Etterlevelse av lovkrav i barneverntjenesten*
- *Styring og kontroll av IKT i kommunen*
- *Ivaretagelse av nye oppgaver etter samhandlingsreformen*
- *Økonomistyring – herunder håndtering av*
 - *merforbruk i forhold til budsjett/*
 - *usikkerhet tilknyttet framtidig inntektsgrunnlag*
- *Strategisk kompetansestyring*
- *Kommunens omstillingsevne*

Haugesund kontrollutvalg (vedtatt av BST 19.10.16, sak 71/16) :

1. *Internkontroll innen tekniske tjenester*
2. *Medisinhåndtering*
3. *Vedlikehold av kommunale bygg*
4. *Flyttemønster og konsekvensen av å være et regionsenter*
5. *Barnevern*

De øvrige prosjektene er uprioriterte:

- *Innkjøp*
- *Internkontroll*
- *Eiendomsforvaltningen og kommunens leiekontrakter*
- *Helse og omsorg*

Tysvær kontrollutvalg (vedtatt av KST 21.06.16, sak 40/16):

1. *Kvalitet på opplæringa i skulane*
2. *Økonomistyring – herunder handtering av*
 - *usikkerheit knytt til framtidig inntektsgrunnlag /*
 - *realisering av innsparingsvedtak*
3. *Kvalitet/ressurseeffektivitet innanfor pleie- og omsorgstenestene*

De øvrige prosjektene er uprioriterte:

- *Styring av investeringsprosjekt / avgjerdsgrunnlag for investeringar*
- *Etterleving av lovkrav innan barnevernstenesta*
- *Informasjonssikkerheit og handsaming av personopplysningar*
- *Kommunen sin omstillingsevne*
- *Etterleving av lovpålagte oppgåver i brannvesenet*
- *Ivaretaking av nye oppgåver etter Samhandlingsreformen*
- *Etterleving av regelverk innanfor sosiale tenester i NAV – kommunal del*
- *Tenestetilbod/kvalitet i høve til behovet innanfor rus- og psykiatritenestene*
- *Strategisk kompetansestyring*
- *Vedlikehald – oppfølgingsrevisjon*

Sveio kontrollutvalg (til KST 31.10.16, sak /16) :

1. *Internkontroll*
2. *Vedtaksoppfølging*
3. *Barnevern*
4. *Spesialundervisning i grunnskulen*

og følgjande uprioriterte prosjekt:

- *Vedlikehald bygg, vegar og anlegg*
- *Pleie og omsorg*
- *Innkjøp*
- *Investeringsprosjekt*
- *Informasjonstryggleik*
- *Arbeid for psykososialt miljø i grunnskulen*

Bokn kontrollutvalg (til KST 08.11.16) :

1. *Plan, byggesak og eigedom*
2. *Rusomsorg*
3. *Skulemiljø og mobbing*
4. *Vedlikehald*
5. *Informasjonstryggleik*

og følgjande uprioriterte prosjekt:

- *vedtaksoppfølging*
- *habilitet*

- sakshandsaming i NAV
- prosjektstyring
- kultur- og aktivitetstilbod
- sjukefråver innan skule og barnehage
- skulemiljø og mobbing
- ressursbruk innan helse- og omsorgssektoren
- utvikling- og kvalitetsarbeid innan helse- og omsorgssektoren
- tilpassa opplæring og spesialundervisning.
- internkontroll

Sekretariatet har også sjekket Kvitsøy kommune om hvilke prosjekt **Kvitsøy kontrollutvalg** har fremmet som aktuelle prosjekt i deres kommune. Planen var til behandling i møtet 07.09.16 og utvalget hadde i møtet 01.06.16, sak 18/16 prioritert følgende prosjekter:

1. Anskaffelser av tjenester - IKT
2. Vekst og behov for tjenester
3. Effektivisering/forenklinger
4. Spesialundervisning og tilpasset opplæring
5. Psykisk helsetjeneste
6. Oppfølging av politiske vedtak

Planen skal vedtas av Kvitsøy kommunestyre den 01.11.16.

Vedlagt følger forslag til oppsett til Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020, men det er **ikke tatt inn forslag til prosjekt**, da det er kontrollutvalget selv som må avgjøre dette.

Planperioden går ett år ut over kommunestyreperioden, da ny plan vil ikke bli vedtatt av kommunestyret før høsten 2020 etter kommunestyrevalget i 2019.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner skal skje med utgangspunkt i den plan som kommunestyret vedtar, og den budsjettammen kontrollutvalget har til rådighet. Utfra dagens ramme betyr det at utvalget kan bestille ca. ett til to prosjekter i perioden.

Behandling i kontrollutvalget 09.09.16, sak 11/16:

Sekretær redegjorde for bakgrunn for utkast til plan og hvorfor det ikke var engasjert revisor til å lage en overordnet analyse. Det var i saksframlegget listet opp ulike forslag til prosjekt og de prosjektene som kontrollutvalgene i nabokommunene har valgt ut. Utvalget var usikre på valg av prosjekt.

Ut fra dagens budsjettamme vil det trolig bare være nok midler til ett til to prosjekt i løpet av de neste fire år. Det er da ekstra viktig å finne prosjekt som kan gi grunnlag for forbedring. Vannforsyningen ble nevnt som et mulig prosjekt. Utvalget følte de trengte mer tid på saken og ville ta saken opp igjen i neste møte. Planen må vedtas innen nyttår, da dette er lovbestemt.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 09.09.16:

Saken utsettes til neste møte.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Utvalget ønsker at følgende prosjekter skal inngå i Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020:

.....
.....
.....

Sekretariatet sørger for at oppdatert plan med endringer og prioriteringer er den planen som videresendes til kommunestyret for sluttbehandling.

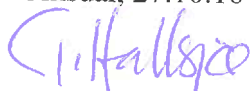
SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Utsira kommunestyre vedtar framlagt Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020 med disse prioriterte prosjekt:

.....
.....
.....

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planperioden, dvs oppdatere og justere planen ved behov.

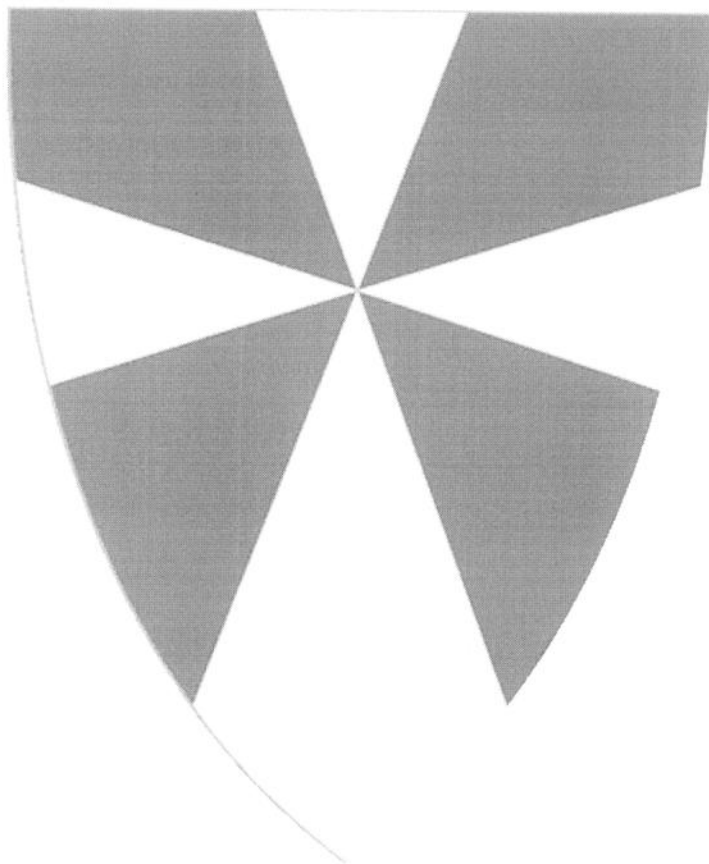
Aksdal, 27.10.16

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

Utsira kommune

UTKAST

Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020

VEDLEGG
SAK 15/16

INNHOLDSLISTE

1.	Innledning	<u>3</u>
1.1	Framgangsmåte	<u>3</u>
2.	Områder for gjennomføring av forvaltningsrevisjon	<u>3</u>
2.1	Kommunens virksomhet	<u>4</u>
2.2	Kommunalt heleide selskaper	<u>4</u>
3.	Aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekter	<u>5</u>
3.1	Generelt	<u>5</u>
3.2	Tidligere foreslåtte prosjekt	<u>5</u>
3.3	Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon	<u>5</u>
4.	Rapportering om gjennomført forvaltningsrevisjon	<u>6</u>
5.	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon	<u>6</u>
6	Sluttord	

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2020

1. INNLEDNING

I henhold til kommunelovens § 77 skal kontrollutvalget bl.a. påse at det årlig gjennomføres **systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger** (forvaltningsrevisjon). Om dette gjøres gjennom kjøp av revisjonstjenester er ikke påkrevd. I forslag til ny kommunelov er kravet «årlig» foreslått lempet.

Forskrift om kontrollutvalg, § 10 pålegger kontrollutvalget å utarbeide en **plan for forvaltningsrevisjon** for hver kommunestyreperiode basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Forvaltningsrevisjonsarbeidet har etter hvert blitt en sentral del av kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunal sektor og det er derfor viktig at kontrollutvalget og kommunestyret bruker plan for forvaltningsrevisjon som et redskap for å utøve en mest mulig målrettet og effektiv tilsynsfunksjon i kommunen. Kontrollutvalget vil ha planen til løpende vurdering og gi tilbakemelding til kommunestyret dersom det oppstår forhold som gjør endringer/ekstraordinær evaluering nødvendig.

1.1 Framgangsmåte

Plan for forvaltningsrevisjon skal bygge på en overordnet analyse av virksomheten ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering. Hensikten med overordnet analyse er å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Analyse er ikke utarbeidet pga. ressurs hensyn og at statistikk materialet og sammenlignbarheten ikke vil passe inn i forhold til andre kommuner.

Formålet er å bidra til at Utsira kommune driver sin virksomhet etter gjeldende lover og bestemmelser og oppnår de målsettingene som kommunen har satt for sin virksomhet i vedtatte planer, budsjett, årsmeldinger og øvrige politiske vedtak. Formålet kan også være gjennomgang av utsatte området for å forebygge uønskede hendelser.

2. OMRÅDER FOR GJENNOMFØRING AV FORVALTNINGSREVISJON

2.1 Kommunens virksomhet er i stadig endring. Organisasjonsmessige forhold og eksterne betingelser knyttet til økonomi, statlige føringer og krav m.m. vil variere i løpet av noen år. Disse variasjonene kan ha innvirkning på hvilke områder der det er mest hensiktsmessig å sette inn ressurser til forvaltningsrevisjon.

Denne planen er utarbeidet med tanke på forvaltningsrevisjon i kommende 4-årsperiode. I enkelte kommuner har de i tillegg en løpende vurdering av planen for evt, rullering av planen ved behov, for eksempel etter 2 år.

Kommunestyret bør delegere til kontrollutvalget å foreta nødvendige endringer fra de vedtatte prioriteringene i planen. Kontrollutvalgets tilgjengelige budsjett tilsier at det gjennomføres mellom 1 og 2 forvaltningsrevisjonsprosjekt i planperioden.

2.2 Kommunalt heleide selskaper

Gjennomføring av en avgrenset forvaltningsrevisjon i kommunalt heleide selskaper er et valgfritt alternativ dersom selskapet (IKS eller AS) er heleid av kommunene, jfr. kommunelovens § 80. Dette kan være aktuelt dersom funn fra obligatorisk eierskapskontroll, andre tips, politiske vedtak eller politiske føringer viser at det er forhold som kontrollutvalget mener bør bli nærmere undersøkt. Det vises til utarbeidet Plan for selskapskontroll for 2016-2020, som er en selvstendig plan lagt fram for kontrollutvalget 09.09.16, 10/16.

3. AKTUELLE FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2016-2020:

3.1 Generelt

Omfanget av forvaltningsrevisjon er avhengig av identifisert behov og de ressurser som stilles til rådighet for oppgaven. En analyse er ikke uttømmende og vil ikke kunne ta hensyn til alle forhold. Den kan være et verktøy til å foreta en prioritering av områder/tema som er aktuelle for forvaltningsrevisjon sammen med de innspillene som er mottatt, dialog med revisor og kontrollutvalgets egne vurderinger.

3.2 Tidligere foreslåtte prosjekt

I perioden 2008-2011 ble følgende problemstillinger prioritert:

- Forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot Rutebåten Utsira AS.

- Selvkosttjenester i Utsira kommune - Hvordan forholder kommunen seg til prinsippet om selvkost på kommunale betalingstjenester?
- Styring og rapportering av investeringsprosjekter - Kommunen har vedtatt oppføring av nytt oppvekstsenter. Oppfølging av prosjektet med fokus på kostnadskontroll, samt regelverket for offentlige anskaffelser.
- Få innbyggere - Praktisering og vurdering av habilitet, samt sårbarhet ved f.eks. attestasjon og anvisning
- Håndtering av elektronisk post i den kommunale saksbehandlingen

I 4-års perioden ble bare det første prosjektet knyttet til arbeidsmiljøet ved rutebåten gjennomført. Haugaland kommunerevisjon utførte revisjonen og rapport ble levert april 2010. Rapport og kontrollutvalgets innstilling ble forelagt kommunestyret 22.06.10, sak 23/10. Tilbakemelding fra selskapet på oppfølging av rapporten ble forelagt kontrollutvalget i 2010 og 2011 og kommunestyret 15.06.11 som referatsak.

I perioden 2012-2016 ble følgende prosjekter prioritert:

1. Helseavdelingen (budsjettforutsetninger og arbeidsmiljø)
2. Oppvekstavdelingen

I tillegg var det tatt med følgende uprioriterte prosjektene (alfabetisk):

- Beredskap
- Internkontrollsystem
- Kommunens plansystem
- Samhandlingsreforma
- Servicenivå på tjenester til brukerne
- Vedlikehold av kommunale bygg

I 4-års perioden har bare det første prosjektet knyttet til Helseavdelingen blitt gjennomført. BDO AS utførte revisjonen i 2013 og rapport ble levert i 2014. Rapport og kontrollutvalgets innstilling ble forelagt kommunestyret 20.03.14. Tilbakemelding på oppfølging av rapporten er ikke sendt kontrollutvalget, men utvalget er blitt muntlig orientert.

3.3 Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har, med bakgrunn i det som de har drøftet, vurdert nedenforstående områder/tema som prioritert for forvaltningsrevisjon i planperioden:

XXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXX

I tillegg vil kontrollutvalget i løpet av perioden kunne vurdere prosjekter blant disse innbyrdes uprioriterte prosjektene (alfabetisk):

- XXXXXX
- XXXXXX
- XXXXXX
- XXXXXX
- XXXXXX

Hvert tema vil bli nærmere utdypet og avgrenset i dialog med revisor i forbindelse med endelig bestilling av undersøkelsene.

4. RAPPORTERING OM GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON

I tråd med forskrift om revisjon § 8 skal revisor fortløpende meddele kontrollutvalget resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon i form av en utarbeidet rapport. Videre er kontrollutvalget pålagt å rapportere tilsvarende til kommunestyret.

Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne form og frekvens for dette. I tråd med tidligere praksis videreføres en fortløpende rapportering til kommunestyret etter hvert gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt.

5. OPPFØLGING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal etter gjennomført forvaltningsrevisjon påse at kommunestyres vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp¹ av administrasjonen. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Rapportering til kommunestyret om oppfølging av forvaltningsrevisjon vil skje gjennom oversending av enkeltsaker til orientering.

6. SLUTTORD

Forvaltningsrevisjon kan iverksettes på andre områder enn de som er foreslått/vedtatt, dersom kontrollutvalget mener dette vil ha **høyere nytteverdi**, eventuelt dersom kommunestyret foretar konkrete bestillinger i løpet av planperioden.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	04.11.16	16/16

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

MØTEPLAN FOR 2017 - KONTROLLUTVALGET

Vedlegg: Oversiktskalender for 2017

Saksorientering:

Sekretariatet har med utgangspunkt i tidligere års møter laget et forslag til møteplan for 2017. Det har tidligere år vært planlagt fire møter, men de to siste årene har det bare vært avholdt tre, da sekretær og utvalgsleder har valgt å kansellere møtet på nyåret. Utvalgets årsmelding har da blitt behandlet i regnskapsmøtet i mai. Reduksjonen har bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon.

Møtene har vært holdt på fredager på Siratun med møtestart kl 12.30 og slutt til kl 14.30. Det har bare hendt et par ganger at det har vært noe knapp tidsramme. Møtedag og møtested er foreslått videreført som tidligere.

Møtene er åpne for publikum og presse og for disse bør møteplanen være kjent og dermed forutsigbar. Sekretariatet foreslår denne gangen ingen faste datoer, da møtedatoene bør drøftes i møtet, da de er avhengig av et medlems vaktliste og de to andres gjøremål. I tillegg bør også administrasjonens og revisors kalender for 2017 avklares.

I følge forskriften kan ikke formannskapet gjøre vedtak i regnskapssaken før innstillingen til kontrollutvalget foreligger. Dato for dette møtet vil derfor være avhengig av når det er planlagt behandling av årsmelding og regnskap i formannskapet. For 2017 er denne møteplanen ikke kjent, men sekretariatet satser på at det holdes formannskapsmøtet i slutten av mai og kommunestyremøte i midten av juni.

Det vil være mulig å ha ekstramøter hvis det skulle bli behov for det eller å flytte møter.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Utsira kontrollutvalg godkjenner følgende møteplan for 2017:

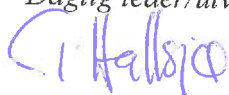
fredag (10. eller 17.) februar, (5. eller 12.) mai, (8. el. 15.) september og (17. eller 24.) november kl. 12.30.

Sekretær kan i samråd med utvalgsleder endre møtedato ved behov.

Aksdal, 27.10.16

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

Oversiktskalender 2017

Januar 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 52 1 2 3 4 5 6 7 8 1 2 3 4 5 6 7 8 2 9 10 11 12 13 14 15 3 16 17 18 19 20 21 22 4 23 24 25 26 27 28 29 5 30 31 5 ● 12 ○ 19 ● 28 ●	Februar 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 5 1 2 3 4 5 6 6 7 8 9 10 11 12 7 13 14 15 16 17 18 19 8 20 21 22 23 24 25 26 9 27 28 4 ● 11 ○ 18 ● 26 ●	Mars 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 9 1 2 3 4 5 10 6 7 8 9 10 11 12 11 13 14 15 16 17 18 19 12 20 21 22 23 24 25 26 13 27 28 29 30 31 5 ● 12 ○ 20 ● 28 ●
April 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 13 1 2 14 3 4 5 6 7 8 9 15 10 11 12 13 14 15 16 16 17 18 19 20 21 22 23 17 24 25 26 27 28 29 30 3 ● 11 ○ 19 ● 26 ●	Mai 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 18 1 2 3 4 5 6 7 19 8 9 10 11 12 13 14 20 15 16 17 18 19 20 21 21 22 23 24 25 26 27 28 22 29 30 31 3 ● 10 ○ 19 ● 25 ●	Juni 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 22 1 2 3 4 23 5 6 7 8 9 10 11 24 12 13 14 15 16 17 18 25 19 20 21 22 23 24 25 26 26 27 28 29 30 1 ● 9 ○ 17 ● 24 ●
Juli 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 26 1 2 27 3 4 5 6 7 8 9 28 10 11 12 13 14 15 16 29 17 18 19 20 21 22 23 30 24 25 26 27 28 29 30 31 31 1 ● 9 ○ 16 ● 23 ● 30 ●	August 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 31 1 2 3 4 5 6 32 7 8 9 10 11 12 13 33 14 15 16 17 18 19 20 34 21 22 23 24 25 26 27 35 28 29 30 31 7 ○ 15 ● 21 ● 29 ●	September 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 35 1 2 3 36 4 5 6 7 8 9 10 37 11 12 13 14 15 16 17 38 18 19 20 21 22 23 24 39 25 26 27 28 29 30 6 ○ 13 ● 20 ● 28 ●
Oktober 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 39 1 40 2 3 4 5 6 7 8 41 9 10 11 12 13 14 15 42 16 17 18 19 20 21 22 43 23 24 25 26 27 28 29 44 30 31 5 ○ 12 ● 19 ● 28 ●	November 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 44 1 2 3 4 5 45 6 7 8 9 10 11 12 46 13 14 15 16 17 18 19 47 20 21 22 23 24 25 26 48 27 28 29 30 4 ○ 10 ● 18 ● 26 ●	Desember 2017 Uke Ma Ti On To Fr Lø Sø 48 1 2 3 49 4 5 6 7 8 9 10 50 11 12 13 14 15 16 17 51 18 19 20 21 22 23 24 52 25 26 27 28 29 30 31 3 ○ 10 ● 18 ● 26 ●
1. jan Nyttårsdag 21. jan Prinsesse Ingrid Alexandra, 13 år 6. feb Samefolkets dag 12. feb Morsdag 14. feb St. Valentines dag 21. feb Kong Harald, 80 år 26. feb Fastelavn 20. mar Vårjevndøgn 21. mar Offisielt vårjevndøgn 26. mar Sommertid start 9. apr Palmesøndag 13. apr Skjærtorsdag 14. apr Langfredag	16. apr 1. påskedag 17. apr 2. påskedag 1. mai Off. høgtidsdag 8. mai Frigjøringsdag 1945 17. mai Grunnlovsdag 1814 25. mai Kr. Himmelfartsdag 4. jun 1. pinsedag 5. jun 2. pinsedag 7. jun Unionsoppløsning 1905 21. jun Sommersolverv 23. jun Jonsokaften 4. jul Dronning Sonja, 80 år 20. jul Kronprins Haakon, 44 år 29. jul Olsokdagen	19. aug Kronprinsesse Mette-Marit, 44 år 22. sep Høstjevndøgn 29. okt Sommertid slutt 31. okt Halloween 5. nov Allehelgensdag 12. nov Farsdag 3. des 1. søndag i advent 13. des Luciadagen 21. des Vintersolverv 25. des 1. juledag 26. des 2. juledag

Valgdag
St. Vals

Forslag:

10. el. 17.2

5. el. 12.5

8. el. 15.9

17. el. 24.11

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	04.11.16	17/16
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 04.11.16

Vedlegg:

22. Statusoversikt pr. november 2016
23. Revidert budsjettfor skatt og rammetilskudd 2016 – sak til FSK 17.10.16, sak 50 /16
24. Invitasjon fra FKT Rogaland til Høstkonferanse 17.11.16 i Sandnes
25. Kommunal Rapport 29.09.16 – om revisjonsutgifter
26. KOSTRA-tall vedr. funksjon 110 – Kontroll og revisjon – 10 kommuner på Haugalandet
27. Forum for Kontroll og tilsyn (FKT) – høringsuttalelse til NOU: 4 Ny kommunelov

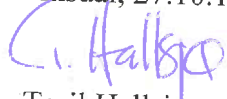
Saksorientering:

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev og meldinger til kontrollutvalgets orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

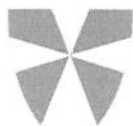
Referatsaker 22 - 27 blir tatt til orientering

Aksdal, 27.10.16

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

Kontrollutvalget i Utsira

Statusoversikt november 2016

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Selskapskontroll					
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandling i KU	Behandling i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
<i>Ny plan for 2016-2020</i>		04.11.16, sak 15/16	29.10.16, sak xx/16		
Selskapskontroll					
<i>Ny plan for 2016-2020</i>		09.09.16, sak 10/16	29.10.16, sak xx/16		
Andre saker					
VA-prosjekter	27.05.16	09.09.16, sak 7/16	-	-	Drifts- og utv.sjef orienterte

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Fulgt opp	Merknader
Selskapskontroll					
Andre saker					

UTSIRA KOMMUNE

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 16/00354-1
Saksbehandler Rune Solevåg

Saksgang
Formannskap
Kommunestyre

Møtedato
17.10.2016
29.11.2016

FORMANNSKAPSSAK 50/16

REVIDERT BUDSJETT FOR SKATT OG RAMMETILSKUDD 2016

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

Kommunestyret vedtar at post 18700-800-800 Skatt på inntekt og formue justeres ned med kr 1.210.000. Post 18000-800-8400 Statlige rammeoverføringer justeres opp med kr 768.000. Netto inntektssvikt på kr 442.000 dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

Grunnlagsdokumenter og vedlegg – Lovverk/Retningslinjer/Kommunale planer:

*Budsjett 2016

*Budsjettgjennomgang pr 1. halvår 2016

Bakgrunn for saken:

Som tidligere rapportert sliter vi i forhold til hva som er budsjettert i skatt og rammetilskudd for 2016. Opprinnelig budsjett ble satt opp utfra prognose fra KS pr oktober i 2015. Reelle tall viser at skatteinngangen svikter i forhold til forutsetningene.

Saksopplysninger:

Humor - Raushet - Driftighet

En vesentlig endring i forutsetninger er utviklingen i innbyggertall:

Dato:	Innbyggere
1.7.2015 (grunnlag innbyggertilskudd)	211
1.1.2016 (grunnlag for inntekstutjevning)	200
1.7.2016 (grunnlag innbyggertilskudd 2017)	196

Siden endringer i skatteinngangen delvis kompenseres gjennom den såkalte inntekstutjevningen i rammetilskuddet pleier vi å se budsjettene for skatt og rammetilskudd i sammenheng.

Inntekstutjevningen beregnes i forhold til hvor stor vår skatteinngang er i forhold til landsgjennomsnittet. 60 % av differansen mellom vår skatteinngang og landsgjennomsnittet kompenseres. Men ender vi på under 90 % av landsgjennomsnittet gis det i tillegg tilleggskompensasjon på 35 % av avviket opptil 90 %-nivået.

Inntekstutjevningen regnes i forhold til innbyggertall pr 1.1. i budsjettåret, altså i forhold til 200 innbyggere.

Skatteinngang

Vedlagte tabell for skatteinngang viser utvikling i skatteinngangen målt i millioner kroner pr september. En antakelse om videre skatteinngang i perioden september-oktober er vist med rødt. Vi har håp om noe bedre inngang i oktober siden marginoppgjør for 2015 foretas da, og vi i 2015 justerte opp marginavsetningen (for å dekke opp tilbakebetaling av «til gode-beløp» ved skatteavregningen). Ellers er tipset for siste kvartal basert på årets trend og gjennomsnittstall de siste årene.

Om det begrunnede tipset slår til, vil vi mangle kr 1.210 millioner i forhold til dagens budsjett. Åpenbare årsaker til dette kan være færre skattytere (bosatte pr 1.11.2015 skatter til Utsira i 2016) og at de som har flyttet har vært gode skattytere.

SKATTEINNGANG 2016 - ANSLAG PR SEPTEMBER 2016

	Pr måned		Hittil i år (akkumulert)		Avvik 2016-2015		Budsjett 16
	2015	2016	2015	2016	hittil i år	i prosent	
Januar	787	751	787,2	751,0	-36,2	-5 %	
Februar	4	11	791,4	761,7	-29,7	-4 %	
Mars	882	782	1 673,8	1 543,2	-130,6	-8 %	
April	92	-4	1 765,7	1 538,8	-226,9	-13 %	
Mai	952	882	2 718,1	2 421,1	-297,0	-11 %	
Juni	227	134	2 944,9	2 555,5	-389,4	-13 %	
Juli	417	389	3 361,6	2 944,4	-417,3	-12 %	
August	320	216	3 681,8	3 160,5	-521,4	-14 %	
September	680	600	4 362,3	3 760,5	-601,8	-14 %	
Oktober	60	100	4 421,9	3 860,5	-561,4	-13 %	
November	707	650	5 129,1	4 510,5	-618,6	-12 %	
Desember	24	24	5 153,3	4 534,5	-618,8	-12 %	
	5 153	4 534					5 744

Rødt = estimerte verdier!

	Gj snitt siste 10 år	Gj snitt siste 3 år	2015	2015-14%	Estimat
September	861	807	680	585	600
Oktober	-6	74	60	51	100
November	849	755	707	608	650
Desember	61	32	24	21	24
	1 765	1 668	1 471	1 265	1 374

Nødvendig i perioden sept-des for å nå opprinnelig budsjett på 5 744:

2584

Rammetilskudd og inntektsutjevning

Vedlagte tabell for rammetilskudd viser utbetalinger pr årets 8 første terminer, samt et estimat, eller tips for de to siste av i alt 10 terminer. Den spennende kolonnen nå er kolonne 2 inntektsutjevning. Endelig tall får vi ikke før i februar 17, siden utjevningen for årets siste to måneder først er klar da. Inntektsutjevningen henger som sagt sammen med hvordan vår skatteinngang står seg i forhold til landsgjennomsnittet (60 % av det vi ligger under kompenseres). «Tipset» er kun satt opp forsiktig i forhold til hva vi har fått de siste månedene.

Om «tipset» slår til, vil vi få kr 26,98 millioner i rammetilskudd for 2016. Dette er kr 768.000 mer enn hva vi har budsjettet med. Variabler vil være vår skatteinngang og vår skatteinngang i forhold til hva som blir landsgjennomsnittet. Skatt og rammetilskudd henger derfor i sammen budsjettmessig.

Humor - Raushet - Driftighet

Oversikt rammetilskudd 2016

	1	2	5	6	7	9	13	14
Termin	Innb tilsk	Inntektsutj	Småkomm	Tot skjønn	herav ord skjønn	Skjønnsnm fylkesm	Utbetalt	rest innt utj
1	1 889 900	136 488	547 500	200 000	200 000		2 773 888	
2	1 889 900	20 516	547 500	200 000	200 000		2 657 916	
3	1 889 900	-69 585	547 500	200 000	200 000		2 567 815	
4	1 889 900	13 408	547 500	200 000	200 000		2 650 808	
5	1 889 900	79 043	547 500	200 000	200 000		2 716 443	
6	1 889 900	31 869	547 500	200 000	200 000		2 669 269	
7	1 889 900	159 160	547 500	200 000	200 000		2 796 560	
8	1 889 900	118 055	547 500	200 000	200 000		2 755 455	
9	1 889 900	50 000	547 500	200 000	200 000		2 687 400	
10	1 889 900	100 000	547 500	200 000	200 000		2 737 400	
Totalt	18 899 000	638 954	5 475 000	2 000 000	2 000 000	-	27 012 954	

Blått: Skjønnsmidler ressurskrevende bruker

Tall med rødt er estimerte tall!

Kolonne 2 Inntektsutjevning tar utgangspunkt i innbyggertall pr 1.1. i budsjettåret

Bokført i regnskapet:

18000-800-8400

Fra departementet:

Sum terminubetalinger 2016:

27 012 954

Justering for inntektsutjevning forrige år:

-157 004 (termin 1 og 2)

Justering for inntektsutjevning januar 17 som gjelder 2016:

100 000

Justering for inntektsutjevning februar 17 som gjelder 2016:

25 000

Justert rammetilskudd 2016 som skal stemme med bokført 2016:

26 980 950

Rådmannens vurdering:

Gjennomgang av skatteinntang og rammetilskudd pr september tilsier at budsjettet må reguleres. Basert på kvalifiserte tips for skatteinntang og inntektsutjevning i årets fire siste måneder foreslår vi at rammetilskuddet justeres opp med kr 768.000 til kr 26.980 millioner, mens skatteinntangen justeres ned med kr 1.210 millioner fra kr 5.744 millioner til kr 4.534 millioner.

Samlet budsjett for inntekter fra skatt og rammeoverføringer vil etter dette være på kr 31.514 mot kr 31.956 i dag. Justeringene på kr 442.000 foreslås finansiert fra disposisjonsfond.

Konsekvenser grønn øy - energiøkonomisering:

Nei

Konsekvenser for folkehelsen:

Nei

Økonomiske konsekvenser:

Ledige driftsmidler reduseres. Se oversikt over arbeidskapital publisert i Økonoinplan 2017-2020 (konsekvensjustert budsjett). Disposisjonsfond på ca kr 2,1 millioner når planperioden starter.

Humor - Raushet - Driftighet

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

24

Høstkonferansen 2016

Quality Hotel Residence, Sandnes

17. november 2016

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat
Mottatt dato 07.10.16
Journalført 16/386/ogh/thu
Arkivkode 033

Forum for kontrollutvalg i Rogaland har som formål å være en arena for utveksling av erfaringer. Hva kan vi lære av hverandre? Det er satt av tid til kommentarer og meningsutveksling til innleggene i programmet.

PROGRAM

10:00	Velkommen
<i>Einar Endresen – leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland</i>
10:05	Fylkesmannens tilsyn med kommunene
<i>Grete Flåten, tilsynskoordinator, Fylkesmannen i Rogaland</i>
10:45	Pause
11:00	Varslinger
<i>Fylkesrådmann Trond Nerdal, Rogaland fylkeskommune</i>
11:45	Årsmøte 2016 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
12:00	Lunsj
13:00	Korrupsjon og økonomiske misligheter i kommunene
<i>Einar Endresen, leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland og politispesialist i økonomisk kriminalitet.</i>
13:45	Pause
14:00	Selskapskontroll
<i>Rune O. Eskeland, forvaltningsrevisor, Rogaland Revisjon IKS</i>
14:45	Avslutning

Pris **kr 900.-** pr. person

Påmelding innen **4. november** ved å sende e-post til mette.jensen.moen@rogfk.no med navn, verv/funksjon, kommune/firma og mailadresse. Kontrollutvalgsmedlemmer som oppgir mailadresse vil få årsmøtesakene tilsendt via e-post før konferansen.

VELKOMMEN!

For forum for kontrollutvalg i Rogaland
Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat,
Rogaland fylkeskommune

Kritisk til at revisjon kan bli for billig

De store revisjonsselskapene er klare til å konkurrere om **FUSJONERTE KOMMUNER**. Kommunerevisorforbundet advarer mot risikoen.

- Vi ser et økende prispress mot kommunal revisjon, og hvis dette presset blir for stort, er vi bekymret for om kontrollutvalgene får den revisjonen de forventer, sier Ole Kristian Rogndokken, daglig leder i Norges kommunerevisorforbund (NKRF).

De siste årene har om lag 50 kommuner gått over til privat revisjon, og de tre største revisjonsselskapene har størstedelen av kontraktene. I fjor fakturerte Deloitte nesten 36 millioner kroner til kommunene som er inne i Leverandørdatabasen til Kommunal Rapport. KPMG fakturerte 33 millioner og BDO 15,5 millioner kroner.

De kommunale revisorene dekker stadig 88 prosent av Kommune-Norge, ifølge NKRF - som organiserer folk fra begge leire.

- Den ene revisoren er ikke bedre enn den andre, men jeg er redd for at prispresset kan føre til at revisjonsomfanget blir for lavt. Hvis vi kan gå ut fra at det er en sammenheng mellom pris og handling, så snakker vi om en svekkelse av kommunenes egenkontroll i strid med alle politiske signaler, sier Rogndokken.

- Som å kjøpe bensin

Fagdirektør Harald Brandsås i Revisorforeningen tilbakeviser

at større og rimeligere kontrakter med private selskaper vil svekke kommunenes revisjon og egenkontroll.

- De store revisjonsselskapene har drillet sine opplegg for å revidere store organisasjoner. Det er veldig godt regulert i loven hva de skal utføre, og i tillegg kommer detaljerte oppdragsbeskrivelser fra kommunene. Det blir som å kjøpe bensin - du får den samme kvaliteten hos Shell og Statoil - kommunene får den samme bekreftelsen på regnskapene med den samme sikkerheten, sier Brandsås. Han er overbevist om at kommuner som slår seg sammen, vil spare penger på revisjon.

- På den andre siden vektlegger kommunene pris i for høy grad. Det viktigste for en kommune som skal kjøpe inn revisjonstjenester, er å sjekke kompetansen til revisor. De store selskapene har bygget opp kompetanse på kommunerevisjon, men det finnes også mindre aktører som har rekruttert tidligere kommunerevisorer for å sikre denne kompetansen, sier Brandsås.

Sparte 65 prosent

Bergen var først blant storbyene til å konkurranseutsette kommunens revisjon. I 2012 inngikk

Bergen kontrakt med henholdsvis BDO om regnskapsrevisjon og Deloitte om forvaltningsrevisjon. Nylig behandlet kontrollutvalget i Bergen en positiv evalueringsrapport om revisjonstjenestene (se undersak), hvor Rogaland Revisjon IKS har gjennomgått hele oppdraget og intervjuet bystyret, byrådet, kontrollutvalget og administrasjonen.

- Diskusjonen om ordningen har stilnet av, sier Ole Hopperstad, sekretariatsleder for kontrollutvalget.

Revisjonsutgiftene i Bergen har falt fra 50 kroner per innbygger i 2012 til 22 kroner i 2015 - en nedgang på 65 prosent i perioden med privat revisjon. Til sammenlikning har kostnadene i Oslo ligget flatt mellom 79 og 82 kroner i samme periode, mens Trondheim har en nedgang fra 97 til 92 kroner per innbygger. Gjennomsnittet for de ti største kommunene utenom Oslo er 70 kroner per innbygger i brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon i 2015.

- De fleste vil gå privat

Revisjonsselskapet BDO har tegnet ny kontrakt om regnskapsrevisjon med Bergen, etter at den forrige fireårsavtalen løp ut i sommer. Oppdragsansvarlig i BDO Terje Tvedt sier til Kommu-

nal Rapport at revisjonsbransjen forventer flere nye oppdrag i forbindelse med kommunereformen.

- Hittil har mange kommuner gått over til private revisorer, men ingen av disse har gått tilbake til intern kommunerevisjon så langt jeg vet. På kort sikt forventer vi flere utlysninger av revisjonsoppdrag, og på lengre sikt tror jeg de fleste kommunene vil gå over til privat revisjon.

Tvedt råder kommunene til å forholde seg bevisst til hva slags revisjon de ønsker og hva som er formålet.

- Revisjon er i realiteten en ekstern tjeneste som kommunene kjøper inn, selv om det utføres av en ansatt revisor. En overgang til ekstern revisor er derfor et tjenestekjøp og i mindre grad en konkurranseutsetting, påpeker Tvedt. Han mener for øvrig at pris har blitt et for viktig kriterium for innkjøp av kommunal revisjon.

- Selv om det åpenbart er penger å spare på å kjøpe tjenesten eksternt, bør alle kommuner vurdere nøye hvor mye de er tjent med å kutte i revisjonshonorarene.

ANDREAS HØY KNUDSEN, 452 21 426
andreas@nyhetstjenester.no

Utgifter til kontroll og revisjon

Brutto driftsutgifter i 2015 på Kostra-funksjon 110 kontroll og revisjon, målt per innbygger

Disse har regnskapsført mest

Kommune	Per innb.	Totalt (1000 kr)
Røyrvik	1 365	640
Vevelstad	1 345	682
Leka	1 215	683
Nesseby	1 160	1 112
Berlevåg	1 117	1 117
Fosnes	1 087	688
Utsira	1 085	217
Gamvik	1 064	1 212
Modalen	919	350
Lebesby	870	1 147

Disse har regnskapsført minst

Kommune	Per innb.	Totalt (1000 kr)
Lier	31	809
Ørsta	31	333
Hurdal	25	72
Bergen	22	6 204
Fjell	22	538
Vefsn	20	269
Tysfjord	18	36
Enebakk	18	193
Halden	13	412
Steigen	11	27

Fedje, Åfjord og Sund har ikke regnskapsført noen brutto utgifter til kontroll og revisjon i 2015.

Storbyene

Kroner per innbygger i brutto utgifter til kontroll og revisjon.

	2012	2013	2014	2015
Bergen	50	29	34	22
Oslo	79	77	81	82
Stavanger	50	48	56	38
Trondheim	97	96	90	92

Kommunerevisjon

Kommunene velger selv enten internt ansatt kommunerevisor, IKS eller ekstern revisjon gjennom konkurranse. 50 kommuner har i dag ekstern revisor.

Mener privatisering var «særdeles vellykket»

Den private revisjonen i Bergen er så vellykket at politikerne har tatt revisjon av dagsordenen, ifølge ekstern evalueringsrapport.

Bortsett fra en kort innkjørringsperiode og enkelte merknader til forvaltningsrevisjonen, konkluderer Bergen kommune med at konkurranseutsettingen av revisjon har vært særdeles vellykket. Etter fire år med BDO og Deloitte som leverandører av henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, leverte Rogaland Revisjon IKS en større

evaluering som også inneholder intervjuer med administrasjonen, kontrollutvalget og bystyrepolitikkerne. Bortsett fra Rødts representant i bystyret melder alle seg tilfredse.

- I 2012 ble dagens ordning vedtatt med knappest mulig margin i bystyret. Men det daværende mindretallet gir i dag ikke uttrykk for at man ønsker seg tilbake til tidligere ordning. Revisjonsordningen er i dag ikke på den politiske agendaen, noe som må tolkes som en tillitserklæring

til dagens ordning, oppsummerer Cisel T. Aarrestad i Rogaland Revisjon IKS.

- Ordningen fungerer, så dette er ikke lenger et politisk spørsmål, sier Dag Skansen (H), leder av komité for finans, kultur og næring i Bergen fram til høsten 2015.

Administrasjonen oppgir at det skjedde en markant endring til det bedre ved omleggingen i 2012 og at man opplever «en helt annen verden» med den nye revisjonsordningen.

Sekretariatsleder Ole Hopperstad i bystyrets kontrollutvalg, som har den tettteste kontakten med revisorleverandørene, sier at evalueringsrapporten gir et riktig bilde.

- Vi har bevisst valgt en modell hvor to revisjonsselskaper har hvert sitt oppdrag for oss. I tillegg kan vi avtale spesifikke kontroller fra revisorene. Dette sikrer at revisjonsselskapene ikke kan få gjennom noe i kontrollutvalget som ikke er på plass, sier Hopperstad.

... og du har

A1. Konsern -Nøkkeltall og adm., styring og fellesutg. - grunnlagsdata

Funksjon 110

		2012	2013	2014	2015
1106 Haugesund	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	1025	1325	1272	1371
1134 Suldal	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	672	874	839	672
1135 Sauda	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	479	450	301	156
1145 Bokn	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	180	245	284	287
1146 Tysvær	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	401	524	538	558
1149 Karmøy	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	1033	1359	1069	1492
1151 Utsira	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	185	227	176	217
1160 Vindafjord	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	698	791	772	964
1211 Etne	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	486	571	593	540
1216 Sveio	Brutto driftsutgifter, funksjon 110	559	376	440	550
		2012	2013	2014	2015
1106 Haugesund	Folkemengde i alt	35753	36099	36538	36951
1134 Suldal	Folkemengde i alt	3872	3881	3892	3903
1135 Sauda	Folkemengde i alt	4745	4760	4756	4710
1145 Bokn	Folkemengde i alt	865	868	865	865
1146 Tysvær	Folkemengde i alt	10487	10668	10857	10925
1149 Karmøy	Folkemengde i alt	41118	41753	42062	42187
1151 Utsira	Folkemengde i alt	209	211	206	200
1160 Vindafjord	Folkemengde i alt	8615	8747	8765	8788
1211 Etne	Folkemengde i alt	4040	4057	4103	4106
1216 Sveio	Folkemengde i alt	5400	5463	5509	5593
		2012	2013	2014	2015
1106 Haugesund	Styring og kontroll pr innbygger	29	37	35	37
1134 Suldal	Styring og kontroll pr innbygger	174	225	216	172
1135 Sauda	Styring og kontroll pr innbygger	101	95	63	33
1145 Bokn	Styring og kontroll pr innbygger	208	282	328	332
1146 Tysvær	Styring og kontroll pr innbygger	38	49	50	51
1149 Karmøy	Styring og kontroll pr innbygger	25	33	25	35
1151 Utsira	Styring og kontroll pr innbygger	885	1076	854	1085
1160 Vindafjord	Styring og kontroll pr innbygger	81	90	88	110
1211 Etne	Styring og kontroll pr innbygger	120	141	145	132
1216 Sveio	Styring og kontroll pr innbygger	104	69	80	98

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Oslo, 30. september 2016

HØRINGSUTTALELSE – NOU 2016: 4 NY KOMMUNELOV

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) viser til høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 4.4.2016. Vi har gjennomført en intern høring blant våre medlemmer, og styret avgir følgende uttalelse, med hovedfokus på områdene kontroll, tilsyn og revisjon i NOU 2016: 4 Ny kommunelov:

Innledende merknader

I kommuneloven ble bestiller-/utførermodellen mellom kontrollutvalg og revisjon rendyrket fra 2004. I utredningen mangler en beskrivelse av de ulike rollene for kontrollutvalget som bestillere, deres sekretariat som uavhengig operativt ledd og rådgiver for kontrollutvalgene i deres arbeid, og revisjonen som leverandør av revisjon og andre undersøkelser til kontrollutvalget etter deres bestilling.

Utredningen undergraver på mange måter bestiller-/utførermodellen, fordi revisjonsselskapene gis vesentlig innflytelse over kommunenes egenkontroll. Dette mener vi svekker den folkevalgte styringen, med redusert tillit til den kommunale egenkontrollen som resultat. Dette mener vi står i direkte motsetning til intensjonen med den helhetlige gjennomgangen av kommuneloven, som skulle være å styrke det kommunale selvstyret.

FKT mener at dagens ordning med en mer rendyrket bestiller-/utførermodell mellom kontrollutvalg og revisjon enn det lovforslaget legger opp til, må videreføres, med en klar forankring i kommunestyre og kontrollutvalg.

Kapittel 12 Valgbarhet. Ombudsplikt og suspensjon mv.**12.2 Valgbarhet**

Lovutvalget foreslår i § 7-3 at lederen av sekretariatet for kontrollutvalget i kommunen eller fylkeskommunen bør utelukkes fra valg til organer nevnt i § 7-2, uten at dette er nærmere utredet. Det er i praksis også andre enn leder som er sekretær for kontrollutvalget, og da kan det bli problematisk også om ansatte i sekretariatet er valgbare. Av lovforslaget § 23-7 fremkommer at sekretariatsfunksjonen ikke kan legges til medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen. Vi finner likevel at spørsmålet om hvilke regler som burde gjelde ansatte i sekretariatet generelt burde ha vært utredet. Kanskje burde det i forskrift også komme et krav om dokumentasjon av sekretærs uavhengighet, tilsvarende som kravet for

Sekretariat:

FKT
Postboks 1417 Vika
0115 Oslo
fkt@fkt.no

Telefon
403 90 775

www.fkt.no
Twitter: @FKT_no
Bank: 0539 43 90447
Org. nr. 989 545 159

revisor i revisjonsforskriften § 15. Vi stiller oss gjerne til rådighet for å drøfte dette i det senere arbeidet med forskrifter til kommuneloven.

FKT vil påpeke at det mangler samsvar mellom § 7-3 og § 23-1 med hensyn til hvem som er utelukket fra valg til kontrollutvalget (punktene f-h mangler i § 7-3). Vi slutter oss til det som fremgår av § 23-1 og antar at det er det korrekte.

Vi viser også til kommentarene knyttet til kapittel 25.1.4.

FKT mener at utvalget i større grad burde ha drøftet om ansatte i sekretariatet til kommunens/fylkeskommunens kontrollutvalg er valgbare etter § 7-3.

Kapittel 23 Kontroll og tilsyn med kommunene

23.1 Innledning

I innledningen sies det at kapittel 23 skal gi en overordnet beskrivelse av kontroll- og tilsynsordninger med kommunen. Vår hovedinnvending er at kapitlet ikke har med en beskrivelse av kontrollutvalgets sekretariat, noe som er et helt nødvendig bakteppe for å forstå kontrollutvalgenes arbeid.

Lovendringen i 2004 innebar bl.a. at kontrollutvalgene fikk et uavhengig sekretariat, og en bestiller-/utførermodeell ble tatt i bruk. Dette har ført til at kontrollutvalgenes arbeid har endret seg mye, og de har blitt vitalisert. Revisors rolle endret seg også med innføring av profesjonelt sekretariat. Revisor er etter dette en leverandør som handler på bestilling fra kontrollutvalget.

I og med at sekretariatet ikke er beskrevet, kommer heller ikke de ulike rollene til revisor og sekretær frem. Dette er en svakhet ved beskrivelsen.

FKT mener at sekretariatets rolle må beskrives som en naturlig del av kontroll- og tilsynsordningene i kommunens egenkontroll.

23.2 Ekstern og intern kontroll

I 6. avsnitt står det at det faglige grunnlaget i den delen av egenkontrollen som har folkevalgt ledelse ved kommunestyret og kontrollutvalget, ivaretas av revisjonen. Kontrollutvalgssekretariatets rolle i dette bildet nevnes ikke. Det er sekretariatet som saksbehandler sakene til kontrollutvalget, lager forslag til innstilling/vedtak og gir råd til utvalget i faglige spørsmål knyttet til kontroll og tilsyn. Revisjonen er en leverandør og utfører på bestilling fra kontrollutvalget.

FKT mener at kontrollutvalgssekretariatet er en viktig del av det faglige grunnlaget for den delen av egenkontrollen i kommunen som har folkevalgt ledelse.

23.3 Egenkontroll

I dette avsnittet beskrives at kontrollutvalget trenger bistand til å gjennomføre den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen og at «*Til å hjelpe seg har kontrollutvalget en faglig uavhengig revisjon*». Sekretariatet er ikke nevnt i denne beskrivelsen, noe som er en svakhet. Den løpende kontrollen består i hovedsak av at sekretariatet på vegne av kontrollutvalget ber om orienteringer og informasjon på ulike felt, legger opp saker til orientering i utvalget, virksomhetsbesøk og bestilling og oppfølging av revisjonsrapporter o.l. Sekretariatet er kontrollutvalgets rådgiver og diskusjonspartner i alle saker som utvalget tar opp.

FKT mener at et uavhengig og kompetent kontrollutvalgssekretariat bistår kontrollutvalget faglig med den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.

23.5 Statsforvaltningskontroll og egenkontroll

Det er positivt at det foreslås et sterkere koordineringsansvar fra fylkesmannens side for å unngå unødvendig belastning på kommunene. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om de foreslåtte virkemidler vil bli sterke nok for faktisk å redusere statlig kontroll.

Dialog med fylkesmannen om tilsyn og kontroll må skje mellom kontrollutvalg ved sekretariatet og fylkesmannen, ikke revisjonsenheten. Dette er den mest praktiske måten å få til en koordinering på, siden det er kontrollutvalget som vedtar hvilke undersøkelser revisjonen skal gjøre og innretningen på disse.

FKT mener at dialog med fylkesmannen om tilsyn og kontroll skal skje mellom kontrollutvalget ved sekretariatet og fylkesmannen.

23.7 Viktigste utfordringer

Vi støtter forslaget om at kommunen ved kontrollutvalget skal ha en mulighet til bedre kontroll med selskaper som kommunen er deleier i sammen med private aktører. Vi støtter lovforslagets understreking av behovet for å styrke rolleforståelsen i arbeidet med kontroll og tilsyn.

FKT støtter forslaget om at kommunens kontroll med virksomhet som foregår i selskaper og andre organer utenfor kommunen bør styrkes.

Kapittel 24 Internkontroll

FKT støtter utvalgets forslag om å innføre en tydeligere internkontrollbestemmelse i kommuneloven som erstatning for særlovgivningens bestemmelser om internkontroll for kommuneplikter.

Kapittel 25 Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

25.1.1 Innledning

Vi støtter utvalgets forslag om å øke minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem, ettersom bare tre medlemmer lett blir for sårbart ved forfall/fravær og kan begrense drøftingene i utvalgene. Det kunne samtidig vurderes nærmere om det også burde være en øvre grense for antall medlemmer i kontrollutvalget for å sikre effektivitet og partipolitisk uavhengighet.

FKT støtter forslaget om å øke minste antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem medlemmer.

25.1.4 Valgbarhetsregler

Vi støtter forslaget om å beholde dagens strenge valgbarhetsregler knyttet til folkevalgte og ansatte i kommunen/fylkeskommunen.

Utvalget foreslår å endre valgbarhetsreglene for medlemmer som har ledende stilling, styreverv eller er medlem av bedriftsforsamling i et selskap. Vi støtter forslaget, men vi savner en nærmere vurdering av valgbarheten til kontrollutvalget for eierrepresentanter. Også her kan det oppstå uheldige inhabilitetssituasjoner. Se også kommentarene til kapittel 12.2.

FKT støtter forslaget om at ansatte fortsatt skal være utelukket for valg til kontrollutvalget. Vi støtter også forslaget om strengere valgbarhetskrav knyttet til personer med ledende stillinger og verv i styre og bedriftsforsamling i selskaper som kommunen/fylkeskommunen har eierinteresser i. I tillegg ønsker vi at dette skal gjelde også for eierrepresentanter i slike selskaper (representantskap, generalforsamling mv.).

25.2 Høring i regi av kontrollutvalget

Utvalget presiserer i andre avsnitt s. 319 at begrepet «hos kommunen» skal forstås slik at det gjelder kun administrasjonen. Vi mener at dette ikke er i tråd med gjeldende rett i dag. I Vedlegg nr. 1 til rundskriv H-15/04 fremgår det av kommentarene til § 4 punkt 3 at

Kontrollutvalget er kommunestyrets/fylkestingets eget kontrollorgan og dermed ikke underlagt andre organer i kommunen/fylkeskommunen. Kontrollutvalgets tilsynsansvar omfatter derfor ikke kommunestyret/fylkestinget selv. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret/fylkestinget for eksempel har truffet eller er i ferd med å treffe et vedtak som vil være ulovlig.

Begrensningen knyttet til «kontrollutvalgets tilsynsansvar omfatter derfor ikke...» er tidligere tolket som at kontrollutvalgets tilsyn også omfatter det politiske nivået, så nær som kommunestyret/fylkestinget. Dette mener vi burde ha vært nærmere drøftet i utredningen.

FKT mener at siden det kun er kommunestyret/fylkestinget selv som ikke er omfattet av kontrollutvalgets tilsynsansvar, skal også folkevalgte ha plikt til å møte og forklare seg i høringer.

25.3 Kontrollutvalgssekretariatet

Utvalget legger til grunn at

«et faglig kompetent og velfungerende sekretariat er viktig for et uavhengig og godt arbeidende kontrollutvalg».

Vi anser dette som vesentlig, men synes ikke det gjenspeiles i utredningen. Sekretariat for kontrollutvalg ble lovpålagt i 2004. Kontrollutvalgenes arbeid har endret seg mye fra den tiden revisor var sekretær for utvalget. Utvalgene behandler flere saker og har blitt mer synlige og aktive med egne uavhengige og kompetente sekretariater enn under ordningen med revisor som sekretær.

FKT mener at sekretariatsfunksjonen og betydningen av et faglig kompetent og velfungerende sekretariat må beskrives tydeligere i lovproposisjonen.

25.3.4.1 Hvem som kan være sekretariat for kontrollutvalget

Vi støtter flertallets syn om at revisor ikke kan være sekretær for kontrollutvalget. Det ville være en svært uheldig rolleblanding dersom revisor skal legge frem resultatene av eget arbeid for kontrollutvalgene. I tillegg strider dette mot bestemmelsene om kontrollutvalgets tilsyn med revisor.

Som lovutvalget peker på, er det viktig at sekretariatet er uavhengig av kommunens administrasjon. Vi mener at det er uheldig dersom denne grunntanken omgås gjennom at kommuner inngår en bytteordning der administrasjonen i en kommune er sekretariat for kontrollutvalget i en annen kommune. Vi viser i denne forbindelse til Forum for kontroll og tilsyn sin uttalelse til KMD datert 24.2.2016 der det ble gitt følgende anbefaling:

1. Primært at slike bytteordninger blir erklært ulovlige og at de må opphøre snarest.
2. Sekundært at slike bytteordninger er meget uheldige og at de bør opphøre snarest.

I dag er det også noen revisjonsselskaper som er sekretariat for kontrollutvalg der de selv ikke er revisor. Dette er etter vår mening uheldig, og det er lett å trekke parallellen til at lovutvalget mener at sekretariatet ikke kan utføre revisjonsoppgaver. Det bør også gå motsatt vei. Særlig uheldig blir en slik rolleblanding i kommuner som har konkurranseutsatt revisjonen sin. I forbindelse med nye runder på konkurranseutsetting av revisjonstjenestene, vil revisjonsselskapet som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, få fullt innsyn i konkurrentene sine tilbud. Vi mener altså at revisjonsselskaper ikke bør kunne være sekretariat for kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Vi viser også til forslaget under kapittel 12.2 om at det kan være aktuelt å innføre dokumentasjon av uavhengighet for sekretær for kontrollutvalg.

FKT mener at sekretariatets uavhengighet må vektlegges sterkere gjennom at bytteordninger der administrasjonen i en kommune er sekretariat for kontrollutvalget i en annen kommune ikke er lovlig. I tillegg mener vi at revisjonsenheter ikke skal kunne utøve sekretariatsfunksjonen i kommuner, selv om de ikke utfører revisjonsoppgavene i den aktuelle kommunen.

25.3.4.2 Sekretariatets oppgaver

I utredningen fremstilles kontrollutvalgets sekretariat som et rent «møtetilretteleggingsorgan» på samme måte som møtesekretærorganet ellers i det kommunale system. Dette er en alt for snever fremstilling, sekretariatene har en mye mer omfattende rolle. Lovutvalget synes å være svært opptatt av de få sekretariatene som er små og bemannet med lite kompetanse, uten å ta hensyn til at de aller fleste sekretariatene er bemannet med en svært allsidig og relevant kompetanse, der de aller fleste har ansatte med høyere utdanning. Dersom saksbehandlerkompetanse ikke finnes i enkelte kontrollutvalgssekretariater, bør loven heller sette krav til dette i stedet for å overføre saksbehandleroppgaver til revisor.

Det er kontrollutvalgene som i detalj bestemmer hva sekretariatet skal utføre. Selv om sekretariatenes oppgaver og profil er noe forskjellig, utfører de fleste følgende arbeidsoppgaver (jf. Deloitte's rapport *Evaluering. Kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat* fra 2014 som også lovutvalget har vist til):

- Saksbehandling
- Utredning
- Administrasjon
- Rådgivning
- Koordinering/bindeledd

Sekretariatet skal dekke utvalgets behov for faglige ressurser, være utvalgets operative ledd, foreta utredning av for eksempel valg av revisjonsordning, påse at kontrollutvalgets saker er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, i tillegg til å være et møtetilretteleggingsorgan. Sekretariatet er en selvstendig organisasjon som skal serve kontrollutvalget på samme måte som rådmannens stab server kommunestyret. Vi henviser i denne forbindelse til blant annet § 20 i kontrollutvalgsforskriften og koplingen mot kommuneloven § 23.2.

Lovutvalget forsøker å trekke en grense mellom revisjonens oppgaver ved forvaltningsrevisjon og sekretariatsoppgaver i dette kapitlet, noe de ikke lykkes med. Vi vil foreslå at den internasjonale definisjonen på revisjon NS-EN ISO 9000:2000 legges til grunn:

«Systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe revisjonsbevis og bedømme det objektivt for å bestemme i hvilken grad kriterier for revisjon er oppfylt».

Etter vår oppfatning må begrepet «systematisk» i denne sammenhengen bety at man følger bestemte revisjonsstandarter. Enhver vurdering av et faktum eller av om en lov er brutt, kan derfor ikke defineres som en revisjonshandling. Kontrollutvalget bør ha betydelig frihet til å velge hvordan oppgaver som ikke faller inn under en mer presis definisjon av revisjonens oppgaver skal utføres og hvem som skal utføre dem.

I 4. avsnitt i kapittel 25.3.4.2 sier lovutvalget:

«Etter utvalgets mening har ikke sekretariatet anledning til å innhente informasjon og vurdere det opp mot et regelverk, vedtak e.l. Dette vil etter utvalgets forslag være å utføre revisjon, og dermed en oppgave for revisor.»

Formuleringen definerer revisjon så vidt at begrepet blir meningsløst. Vi er redd for at dette vil føre til at sekretariatene vil tømmes for oppgaver, som heretter skal legges til revisjonen. Vi vil peke på at det finnes tilfeller hvor nettopp slike oppgaver er sekretariatets mandat, som f.eks. ved vurdering av valg av revisjonsordning og konkurranseutsetting av revisjon, eller ved habilitetsvurderinger. Sekretariatet skal også hjelpe utvalget til å skille mellom enkeltsaker som fremstår som rene klagesaker og saker som kan tyde på at administrasjonen gjør systematiske feil, slik at undersøkelser bør bestilles fra revisjonen. Dette krever at sekretariatet foretar en vurdering.

I kapittel 25.3.4.2 argumenterer lovutvalget for at sekretariatet ikke skal vurdere om revisors leveranser til utvalget holder faglig kvalitet. Det er etter vår mening meningsløst å vise til gjeldende rett om at sekretariatet skal passe på at saker som skal behandles i kontrollutvalget er forsvarlig utredet, og samtidig hevde at det vil være svært krevende for et sekretariat å foreta en vurdering av kvaliteten på produktet som leveres fra revisjonen.

Utvalget skriver riktignok at dersom det er åpenbare mangler ved produktene som revisor leverer, må likevel sekretariatet si fra om dette. Vi vil hevde at det ikke er mulig å gjøre en vurdering av «åpenbare mangler» uten å vurdere verken «metodevalg, prosjektdesign, datainnhenting, lovanvendelse og vurderinger som fremkommer i revisors rapporter».

Det er vanskelig å vurdere om en bestilling er tilfredsstillende besvart uten for eksempel å vurdere metoden som revisjonen har benyttet for å få svar på bestillingen. Vi minner om at det knapt er noen fagmiljø som leser og vurderer flere revisjonsrapporter enn sekretariatene. Vi kan vise til konkrete eksempler der sekretariatet har påpekt feil og mangler i revisors produkter både innen regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/selskapskontroll. Dette må også ses i lys av påse-ansvaret sekretariatene bistår kontrollutvalgene med.

Vi vil også påpeke at det er sekretariatet som skriver innstillingen i disse som i andre saker.

Kontrollutvalgssekretariatene bistår kontrollutvalgene i deres vurderinger av hvilke saker de skal ta på seg og hvordan sakene skal søkes løst, f.eks. hvordan informasjon skal innhentes. Det er også sekretariatene som bistår kontrollutvalgene med deres bestillinger av revisjonsoppdrag og andre undersøkelser fra revisjonen eller fra andre, og som bistår kontrollutvalget i vurderingen om revisjonen leverer sine rapporter i tråd med bestilling. Sekretariatet bistår også kontrollutvalget generelt i utøvelsen av deres påse-ansvar overfor revisjonen.

FKT mener at lovutvalget har brukt en for vid og vag definisjon av revisjon i sin utredning, og at de går langt i å prøve å hemme sekretariatene i deres ansvars- og oppgaveutøvelse. Sekretariatene må kunne gjøre sine nødvendige vurderinger uten at de dermed foretar revisjon. En mer presis gjennomgående beskrivelse av, grensegang mellom og respekt for rollene til henholdsvis sekretariatene og revisjonen hadde vært på sin plass.

25.3.4.3 Kompetansekrav

Det argumenteres i utredningen for å innføre kompetansekrav til sekretariatet:

«Forutsetningen for et velfungerende kontrollutvalg er et godt og kompetent sekretariat.»

Utvalget konkluderer overraskende nok med at det ikke bør innføres kompetansekrav, og begrunner det med at dette vil innebære en for sterk inngripen i det kommunale selvstyret. Det er svært vanskelig å forstå denne begrunnelsen. Derimot vil vi legge vekt på argumentene som er fremmet for å innføre kompetansekrav, og vi anbefaler at det innføres et krav om solid høyere utdanning i kontrollutvalgssekretariatene, der minst en ansatt bør ha relevant utdanning på mastergradsnivå eller tilsvarende. Det kan med fordel utredes nærmere hva slags spesifikke krav som bør stilles.

FKT mener at det skal innføres kompetansekrav for ansatte i kontrollutvalgssekretariat.

25.3.4.4 Størrelsen på sekretariatet

Lovutvalget argumenterer for at det ikke bør stilles krav til størrelsen på sekretariatet, da Deloitte-rapporten ikke har påvist noen sammenheng mellom størrelsen på sekretariatet og kvaliteten på sekretariatets arbeid. Vi mener at det ikke kan legges vekt på dette argumentet, da Deloitte ikke har undersøkt denne problemstillingen i tilstrekkelig grad. Vi ønsker at denne problemstillingen bør utredes nærmere.

Vi vil peke på at det er gode argumenter for at sekretariatene bør bli større. Større fagmiljø og bredere kompetansebase vil være et gode, og bidra til å utvikle tjenesten og bistå kontrollutvalget på en god måte. Samtidig vil et større sekretariat være mer robust overfor sykdom og vakanser samt at det vil være lettere å sikre uavhengighet til revisor og rådmann.

Videre skriver utvalget at kvalitetskrav vil tvinge mange kommuner over i interkommunalt samarbeid. Vi vil hevde at dette ikke er et reelt argument, all den tid de aller fleste sekretariater allerede er organisert som interkommunale samarbeid.

FKT mener at det bør stilles krav til kontrollutvalgssekretariatets størrelse.

Kapittel 26 Revisjon

26.2.3.5 Regnskapsrevisjon og kontrollutvalgets ansvar for forenklet etterlevelserevisjon

Lovutvalget foreslår at etterlevelserevisjon skal være en sentral kontrollform i kommunal sektor og at regnskapsrevisor skal ha utvidede oppgaver på økonomiområdet. I utredningen skriver utvalget at dette skal være en forenklet kontroll. Oppgaven slik den er beskrevet i lovforslaget (§ 24-9), kan imidlertid være svært omfattende, slik at dette også kan bli et budsjettspørsmål. Men vi mener at de foreslåtte endringene vil kunne gi kontrollutvalget nyttig oversikt over tilstanden på ulike tjenesteområder.

FKT støtter i utgangspunktet forslaget om utvidelse av regnskapsrevisors mandat innen forenklet etterlevelserevisjon. Vi mener likevel at utredningen i for liten grad konkretiserer hva de legger i dette.

26.2.3.6 Andre Spørsmål

Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor (nummererte brev)

Kommunelovutvalget foreslår at nummererte brev i utgangspunktet skal rettes direkte til kommunedirektøren. Dette innskrenker kontrollutvalgets mandat. Det fremstår som lite hensiktsmessig å gjøre adressering av nummererte brev til en løpende vurdering avhengig av forholdet det rapporteres om. Det kan potensielt føre til svært ulik praksis. Vi støtter ikke dette forslaget. Vi mener at nummererte brev går til den som forestår løpende tilsyn av den kommunale forvaltningen, det vil si kontrollutvalget. Denne ordningen har vi god erfaring med.

Sekretariatene konstaterer at revisor har svært ulik praksis når det gjelder nummererte brev. Vi støtter derfor utvalgets forslag om at «revisor årlig må utarbeide en oppsummering av de nummererte brev som er sendt gjennom året». I gjeldende rett har kontrollutvalget et ansvar for å følge opp påpekninger i nummererte brev. Dette er ikke tatt inn i lovutvalgets forslag.

FKT mener at dagens praksis med at alle nummererte brev rettes til kontrollutvalget må videreføres, og støtter dermed ikke utvalgets forslag til endringer av dette. Kontrollutvalgets ansvar for å følge opp påpekninger i nummererte brev må også videreføres.

26.3 Forvaltningsrevisjon

Vi støtter ikke utvalgets forslag om å fjerne kravet om årlig forvaltningsrevisjon. En kommune er i seg selv en så kompleks organisasjon at vi mener det skal veldig mye til om ikke en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse vil vise at det er behov for forvaltningsrevisjon på årlig basis. Et mer vagt uttrykk

kan fort gjøre behovet for forvaltningsrevisjon til et tema ved f.eks. budsjettsalderinger. Dette vil dermed kunne svekke den kommunale egenkontrollen.

Vi savner en presisering av kontrollutvalget sin rolle som bestiller av enkeltoppdrag i lovforslaget. Det må være kontrollutvalget som bestiller som skal bestemme hva de ønsker å få undersøkt gjennom en forvaltningsrevisjon, mens revisjonen som utfører bestemmer metode, revisjonskriterier osv.

Vi mener at utredningen i for liten grad drøfter hvem som bør ha ansvar for eller utføre overordnet analyse og utarbeiding av forslag til plan for forvaltningsrevisjon. Noen kontrollutvalg ber revisor om å gjøre dette arbeidet, andre ber sekretariatet gjøre det. De avveininger som kan gjøres rundt dette, kan få betydning for forståelsen av bestiller-/utførermodellen mellom kontrollutvalg og revisjon.

FKT er ikke enige i utvalgets vurderinger og mener at bestemmelsen om årlig forvaltningsrevisjon må videreføres. Også innen dette feltet mener vi at rolle- og oppgavefordelingen mellom aktørene er for lite beskrevet i utredningen.

26.4 Sertifisering av revisor. Nasjonal kvalitetskontroll

Vi støtter utvalgets forslag om en nasjonal ordning for kvalitetskontroll med revisorer i kommunesektoren.

Kapittel 27 Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

27.3 Innsynsrett i selskaper og lignende som utfører oppgaver for kommunen

Lovendringene som foreslås her vil styrke den politiske kontrollen med ekstern virksomhet innen kommunens ansvarsområder.

FKT støtter her utvalgets vurderinger.

27.4.1 Innledning

Lovutvalget mener det eksisterende regelverket for selskapskontroll i kommuneloven i utgangpunktet fungerer etter hensikten sin, og ser derfor ikke at det foreligger behov for store endringer i regelverket. Utvalget foreslår likevel å gjøre eierskapskontroll til en oppgave for revisjonen. Lovutvalget mener at dette forslaget skal føre til en klarere rollefordeling mellom sekretariatet og revisjonen samt forhindre dobbeltrolleproblematikk knyttet til sekretariatets arbeid. I definisjonen av revisjonsoppgaver i andre kapitler mener vi at utvalget selv legger opp til større dobbeltrolleproblematikk for revisor gjennom vid og vag definisjon av revisjonsbegrepet. Vi savner derfor en tydeligere begrepsavklaring generelt gjennom utredningen. Se også kommentarene knyttet til punkt 27.4.3.

FKT mener at beskrivelsen av eierskapskontroll (uten forvaltningsrevisjon i selskap) som ren revisjonsoppgave er mangelfullt definert i utredningen.

27.4.3 Eierskapskontroll i praksis

Lovutvalget bygger på data hentet fra Rapporten *Evalueringskontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat* (Deloitte 2014). Når vi ser nærmere på denne rapporten finner vi at det anslagsvis ble bestilt rundt 225 unike selskapskontroller i Norge i 2013. Dette er trolig en dobling siden 2008 (Nordlandsforskning, NF-rapport nr. 4/2007). Deloitte har i sin rapport gjennomgått 10 utvalgte selskapskontroller. 5 fra sine utvalgte kommuner og 5 fra databasen til Norges kommunerevisorforbund (NKRF). De 10 utvalgte rapportene har Deloitte delt inn i tre varianter: «Selskapskontroll av eierskapsforvaltningen til kommunen», «forvaltningsrevisjon av et selskap» og «eierskapskontroll av et selskap». I den tredje varianten finner Deloitte at det gjennomgående har vært en utfordring å skille mellom

eierskapsforvaltning på den ene side og det at en faktisk går inn og gjør vurderinger av driften i selskapet på den andre siden. Deloitte skriver at «Flere» rapporter innenfor den tredje kategorien har en tilsvarende tilnærming. Vi mener at dette grunnlaget ikke er tilstrekkelig til å begrunne en lovendring. Departementet bør vurdere om det er behov for en grundigere undersøkelse av rolleforståelsen knyttet til gjennomføring av selskapskontroll, før eierskapskontrollen blir gjort til en oppgave kun for revisjonen. Det er etter vår oppfatning viktig at en mulig lovendring er velbegrunnet. Se også kommentarene knyttet til punkt 27.4.1.

FKT mener at utredningen i liten grad bygger opp under et eventuelt behov for lovendringen de foreslår.

27.4.4.2 Omfang av og plan for selskapskontroll

Utvalget foreslår at det skal lages en felles plan for forvaltningsrevisjon. Utvalgets vurdering er at det er hensiktsmessig å foreta en samlet risiko- og vesentlighetsvurdering for den virksomheten som skjer i kommunen og den virksomheten som skjer i kommunale selskap. Vi er uenig i at dette er hensiktsmessig, fordi disse risiko- og vesentlighetsvurderingene er svært forskjellige. Vi mener det er mer hensiktsmessig å foreta særskilt risiko og vesentlighetsvurderinger av selskapene med sikte på å tydeliggjøre både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

FKT mener at det må utarbeides uavhengige risiko- og vesentlighetsvurderinger for den virksomheten som skjer i kommunen og den virksomheten som skjer i kommunale selskap.

Med vennlig hilsen

Benedikte Muruvik Vonen
Styreleder